

جامعه دینی نجف اشرف

در تاریخ ۲۲ آتش تریعی که پیشه‌های دیرینه‌ای داشت ، در بغداد شعله‌ور گردید ، و شراره آن به محله کرخ که آن روز مرکز شیعیان بود ، کشیده شد . این آتش در دوران خلافت القائم پامران ، بحمله مطرل بیگ روشن گردید . در این هجوم جهان علم و دانش خسارت فوق‌العاده‌ای دید ، کتابخانه بزرگ و مجالی که وزیر فاضل و بهاء‌الدوله بنفشه کتابخانه بیت‌الحکمه ساخته بود طعمه حریق گشت ، حرم کتابخانه مزبور این بود که پایه‌گذار آن یک وزیر شیعی بود ، و دانشمندان شیعه شب‌روز پیر وانه وار گرد آن میگردیدند ، و از آن مرکز دانش بنا نوشته یا قوت‌کد یکی از کتابخانه‌های معظم دنیا بود ، پسرها میبردند .

مهاجرین باین اکتفاء نکردند ؛ کتابخانه رئیس مذهب شیعه (محمد بن الحسن طوس) را نیز بخراب بردند ؛ و کرسی تدریس او را که حلینة وقت ، عنوان تجلیل از شخصیت علم شیخ اهدا کرده بود نیز آتش زدند .

شیخ بزرگوار ، در چنین هنگام تصمیم گرفت که بنده را ترک گوید و برای دانشمندان و فضلا و طلاب شیعه در یک قطعه دور از عرفا و تراغ مرکز علمی تأسیس کند ، و قلوب عموم دانشمندان شیعه را آنجا متوجه سازد .

تصمیم گرفت که این مطلب را در کنار قیوم‌الاموالی امیر مؤمنان عملی سازد ، لذا در همان سال بعد از این اقدام در نجف اشرف ترک گفت .

شیخ با گروهی از شاگردانش وارد این سرزمین مقدس گردید چیزی نگذشت که از تمام نقاط شیعه‌نشین ، گروهی متوجه آنجا شده و برای تحکیم اساس این حوزه و استفاده از معارف و علوم شیخ در آنجا محل اقامت افکندند و مدت کوتاهی بصورت یک دانشگاه بزرگ درآمد که در آنجا علوم مختلفا ، از تدریس ریاضت و در هر عصری مدعاهمیت و فلسفه و وحدت و مورخ و نویسنده و گوینده تحویل جامعه اسلامی داده میشد که هر کدام از آنها در آسمان علم و ادب آفتابی درخشان و ستاره‌ای فروزان بودند .

این مرکز دینی در تمام قرون اسلامی عظمت فوق‌العاده‌ای داشت ؛ و اکنون که ۹۳ سال از بدو تأسیس آنجا میگذرد هنوز عظمت خود را از دست نداده بلکه در این عصر حاضر گامهایی بسوی تکامل برداشته ؛ و تحولات عمیقی در خود بوجود آورده است ؛ و توانسته است خود را بعنوان یک پایگاه بزرگ علمی شیعه معرفی کند .

اخیراً قدم برجسته‌ای - علاوه بر قدمهای دیگر - در این حوزه وسیع علمی برداشته شده و آن ساختمان باشکوه و جامه دینی نجف اشرف است که دورنمای آنرا در عکسی که شبیه این شماره است ملاحظه میفرمائید .

این بنای عظیم و باشکوه در طریق نجف بکوفه (حی السعد) پایه گذاری شده ، علاوه بر حجرات فوقانی و تحتانی ؛ که مرکز سکونت دانشجویان دینی است دارای یک کتابخانه آبرومند و مسجد مجلل میباشد ، و اسلوب ساختمان و معماری آن کاملاً امر وزی و جنبه‌های پیدایشی کاملاً در آن مراعات شده است .

خصوصیات جامعه

حزبیات و خصوصیات این جامعه در اساسنامه آن که بدفتر مجله او سال گذشته ثبت شده است و برخی از خصوصیات آنرا در اینجا درج می‌نمایم :

- ۱ - جامعه دینی نجف دارای شخصیت حقوقی می‌باشد و هدف آن عبارتست از :
  - الف - نشر علوم و توسعه فرهنگ اسلامی و پیش آن بوسیله تدریس و تالیف و نشر کتب
  - ب - انتشار معارف الهی و تربیح و تحکیم آئین مقدس اسلام میان عموم مسلمانان .
  - ج - تحکیم مبانی اخلاقی در میان جامعه .
- ۲ - جامعه دینی دارای عیثهایی است که کارهای مختلانی را بعهده دارند .

هیئت نظارت ؛ هیئت اداری ؛ هیئت تدریس . این سه هیئت ؛ وظایف مخصوصی دارند که در نظامنامه پیش بینی شده است .

علومیکه در این جامعه تدریس میشود عبارتست از : ادبیات ، منطق ، اصول فقه ، فقه ، کلام ؛ فلسفه ؛ تفسیر ؛ اخلاق ، علم النفس ، اعلم الاشیاء ، ریاضیات ؛ تاریخ ، (تاریخ اسلام و تاریخ عمومی) زبانهای شرقی و غربی که مورد تسویب هیئت اداری باشد . این بود خلاصه‌ای از هدف و برنامه جامعه مزبور . ما این موفقیت را بمرئوسین و بنیان گزاران و اداره کنندگان آن تبریک میگوئیم .

